

rijksbestuurders naar Batavia escorteren. Hoewel het garnizoen al tot 300 man onder de sterkte is gekrompen, moest er toch in de geheime brief van 4 augustus worden bevolen om nog 100 man naar Batavia te zenden. Er zijn er in werkelijkheid 60 wegens het einde van hun dienstverband aangekomen, en ondanks het aanbod van een verhoging van gage met 3 en 4 gulden per maand, wilden de meesten repatriëren. De opdracht in de geheime brief van 4 augustus om inlanders voor Ceylon te werven, resulteerde in 140 rekruten, waarvan vervolgens 25 deserteerden.

CHERIBON

[fol. 1241] Volgt De Jonge, *Opkomst X*, p. 390 r. 9v.b. tot r. 15v.b. Voor het afhaken van deze waren kon nog geen schip gezonden worden. De resident, die voortdurend klaagt over de onwil van de regenten het spinnen van garen te verbeteren, is opgedragen daarop vriendelijk te blijven aandringen en geen strafmaatregelen te nemen. Deze nalatigheid wordt verklaard door de ontvolking van de Preanger wegens de grote sterfte. De brief van 21 juli 1762 toont aan dat het de vorsten aan ijver ontbreekt, want zij blijven, ondanks betaling vooraf, achter met hun beperkte rijstleverantie. [fol. 1242] In de brief van 28 december 1762 is toestemming gegeven bij nalatigheid het ontbrekende tegen de marktprijs te kopen. Wat boven de vastgestelde prijs van rsd 16 het last betaald moest worden, dient de vorsten in rekening te worden gebracht. Volgt De Jonge, *Opkomst X*, p. 390 r. 16v.b. - 392 r. 4v.b. [fol. 1245] Met genoegen is geconstateerd dat de uitgaven van het kantoor in 1761/62 f 17248, ofwel f 2319 minder, hebben bedragen dan in 1760/61, maar de inkomsten zijn met f 2299 verminderd en bedroegen f 95.884, zodat Cheribon in 1761/62 een positief saldo had van f 78.636. Het volk van de roeigalei, dat zich zoals gemeld in de brief van eind december 1761 schuldig had gemaakt aan affersing, is naar Batavia gestuurd, waar de advocaat-fiscaal hun proces voorbereidt. [fol. 1246] In een geheim briefje van 31 augustus schreef de resident dat te Cheribon, zoals dat ook op Java's Oostkust geschiedt, slechts met dwang volk voor Ceylon te rekruteren is. Dit werd niet raadzaam gevonden, zodat volgens de geheime brief van de resident van 15 september slechts 32 weggelopen slaven dienst namen, die hoopten zo hun vrijheid te verkrijgen. Niet gediend van zulk geboefte is in het antwoord van 21 september bevolen hun, en al dergelijke zwervers, in verzekerde bewaring naar Batavia te zenden. Succesievelijk zijn er 51 gestuurd. Voor opvang mag de resident rsd 10 per stuk betalen, zodat dat land zoveel mogelijk van zwervers verlost wordt. In zijn brief van 2 oktober meldde de resident dat er door een verhoging van gage van drie en vier gulden 14 militairen van wie de dienstdienst was verstreken, aangespoord zijn bij te tekenen. Door algemeen tekort konden de 15 soldaten en verscheidene matrozen die aan het kleine garnizoen ontbreken, nog niet worden aangevuld. Voor overige huishoudelijke zaken van minder belang wordt naar de gewisselde brieven verwezen.

BANTAM

[fol. 1247] Dit jaar leverde Bantam, wellicht wegens een slechte oogst, slechts 2.544.000 lb zwarte en 2625 lb witte peper. Het is duidelijk dat de Lampongers hun peper verkopen aan de kantoorrijzen die de Engelsen langs de binnenkust van Sumatra hebben opgericht. Hoe het ook zij, om verder binnendringen van deze concurrenten te stuiten, is een korporaal met vier soldaten en een dienaar van de koning aan de hoofdrijzen van de vestiging Semangka gelegd om zo wettig bezitsrecht te vestigen. Er zijn peper, enige andere posten en 5000 metselstenen t.w.v. f 332.613 aangevoerd. Tevens is voor betalingen en dagelijkse uitgaven f 294.507 en nog f 45.886 aan waren, levensmiddelen en benodigdheden daarheen verzonden.)

Twee vaartuygen van den koning (over wiens blijken van welmenentheid men alle reedenen van genoegen heeft), met twintig Europese soldaten voorsien, hebben, ingevolge het secreet besluit van den 23^e februarij, de bogt van Lampong bekrust, dog sommin als in het voorleden jaar geen Mandaarsche, of andere smokkelvaartuygen kunnen